

Catherine, a París sota la pluja de tardor descobreix perquè els periodistes estimen Roberto Rossellini (i III)

Toni Roca

El cor. El cor, el cor. No m'agraden les ciutats. Odio les ciutats. Vull cremar les ciutats, totes les ciutats. Amsterdam és un prostíbul, Brussel·les una clavaguera, Londres un a casa de barrets, Milà una dansa estranya de caragols, Frankfurt un supermercat de luxe barat, Varsòvia, un piano romàntic... I l'hivern, l'hivern llarg, difícil, insuportable... cremaré les ciutats perquè així tornin als seus inicis, als seus orígens de pobresa i misèria per poder donar exemple visible i descarnat de la seva realitat més immediata. La ciutat. Les ciutats. L'hivern. Els hiverns. I el cor, el cor, el cor. Em tremola la mà, el pols no és segur... ofegaré el temps i l'espai de flors i de fruites amb el seu exacte, precís to perquè les coses, totes i absolutament totes les coses, tornin a una puresa inicial, a una virginitat primitiva, a la seva capacitat d'amor i per amor. Jules tenia el cos prim, la llum ombrívola, el caminar imprecís, brusc i agradable al lliut, a la nocturnitat del sexe... sempre em regalava ombrel·les, collars de vidre i bicicletes de color rosa. Un dia, una tarda em va sorprendre recitant poemes seus, de la seva collita particular, poemes, breus escrits literaris inspirats en mi, dedicats a mi... Jules, quina estranya figura... Jim, en canvi, era la força, la voluntat, la decisió, el ritme segur, palpable, inalterable, desordenat en el tracte, ritual i gestual quan del traç es tractava, sabia crear una tensió cinematogràfica gairebé perfecta, una tensió que podia arribar a límits de la fascinació, de la passió, però, no ho sé, ignoro si allò era l'amor total, el sexe que devora les cuixes, que penetra més enllà del que és permisible, encara, no creguin vostès, que això del que es permès no deixa de ser un convencionalisme, essencialment acceptable... És agradable i dolça la pluja sobre la ciutat, sobre la ciutat de París. París, a la tardor, com els tòpics i els típics cromets que venen al primer turista que arriba a la ciutat desbordant d'optimisme d'il·lusió ingènua, de pobresa d'esperit. Em desconcentra la ciutat de París,

la seva remor, la seva desencantenant melodia, l'insuportable olor a vi ranci, a vi barat que s'apodera de carretons solitaris. Aquesta ciutat té una olor especial, un aire, que em destrossa la sang, una olor que em desperta la febre en tots els seus sentits. Però no, però no puc viure sempre sota l'ombra d'aquests dos personatges que de sobte penetraren, em penetraren a la meua vida... Jules, Jim i enmig, sovint en terra batuda, en terra de ningú, tu i jo, Catherine... És fals, no sóc pas Catherine, no em dic Catherine... tot això de Catherine, d'un mercat ple de flors i de fruites, és una invenció, una entelèquia d'un periodista que vaig conèixer pels redols de la nit de Sant Joan, d'un periodista que estimava Roberto Rossellini, el cinema de Roberto Rossellini. He de tornar a recuperar el meu nom, la meua personalitat. Tots aquests vestits no són de veritat, és una imposició del guió. Com aquesta mateixa situació, que és falsa, que és dictada. Tampoc la meua presència a París, a un París de pluja, és real. Sembla una mica absurd traslladar-se d'una illa del mediterrani a aquesta ciutat de París per crear, o almenys així ho indiquen tots el indicis, la cerimònia de la confusió. Confusió, desordre, anarquia, i el cor que en qualsevol moment es pot convertir, transformar en una maleïda poma podrida.

Jim era el tumult, la rauxa violenta, posava foc al meu sexe, transformava l'àmbit de les paraules, dels sons, del gest i del gemec en una operació, en una cerimònia en què el moviment ritual es convertia de sobte en protagonista principal de la història. Tenia les mans grans i àgils els dits, uns dits hàbils que sabia introduir-se... Jules, a Jules l'envoltava la timidesa, el dessemparament, el detall insòlit i sorprenent. Escrivia excessius poemes d'amor, tenia les entranyes cremades i corroïdes per una nostàlgia inicial que després fou transformada en malenconia profunda. Finalment, era una persona dura, inestable, egocèntrica, presumida, vanitosa, dèbil de caràcter, poc sincer amb les dones, davant les situacions que la vida de vegades ens proposa... Jules, era anguniós. Jules, Jim, sempre la ciutat de París, les flors i les fruites, la bicicleta rosa, el collar de vidre... el poble de Santa Eulàlia, la sala d'exposicions, la vesprada de la nit de Sant Joan, l'inici de l'estiu, aquell periodista petit, calb, de camises multicolors i que deia estimar, exclusivament, Roberto Rossellini i al meu cinema... L'aeroport de l'illa, botiga, magatzem o garatge obert al tumult, a la invasió turística, a la calor lenta i aferrissosa. Llavors, les festes a l'exterior, al bell mig de l'estiu. Bergman, Mònica, un estiu sense Mònica, somriures d'una nit d'estiu, maduixes salvatges, el record pàl·lid entre les obres dels dits. Després, em vaig perdre dins el capvespre, per l'obscuritat d'una sala cinematogràfica de la ciutat, pels camins d'unes pobres, tristes lletres d'un poema, d'uns poemes d'amor. "No m'agrada el teu nom", fou, crec, el primer poema que em va escriure. Llavors, arribaren altres que feien referència a la tensa nit de Peki, a l'octubre de París, a un dia lliure a la petita ciutat, a un diumenge, a un assassinat modèlic, a un crim desitjat al cafè del parc. Una carta, una carta d'amor, una impossible carta d'amor amollada al Sena, un text vibrant, d'odissea perenne, de sinceritat, de nocturnitat, de traïdora, un text que empobreix a la vegada el personatge. ■